

H-Π 1891.447

IB 8956 / BI 3723

απ. αρχειο

ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΑ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

ΥΠΟ

ΦΡΙΔΕΡΙΚΟΥ ΑΛΒΑΝΑ

Δωρ. Αλβαν.

Εξέδ. 91.

ΕΝ ΚΕΡΚΥΡΑ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Η ΚΕΡΚΥΡΑ

1891.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΓΕΟΥΡΙΟΥ ΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΑΤΡΙΚΤΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΤΟΥ

ΑΙ.Σ.Σ. Φ.11.0017

ΑΙΤΕΛΙΑ

Ἡ νῆσος Κέρκυρα ἔνεκα τῆς γεωγραφικῆς θέσεώς της ἐν τῇ Μεσογείῳ κατέχει περιθλεπτον θέσιν ἐν τῇ ιστορίᾳ τῶν ἐθνῶν.

Κατοικηθεῖσα ἐν τοῖς προϊστορικοῖς χρόνοις ὑπὸ φοινικικῶν Ἀκοῦ, ἀπὸ τῆς ὀγδόης Π. Χ. ἑκατονταετηρίδος ἀνήκει διὰ τῆς κορινθιακῆς ἀποικίας εἰς τὸν ἑλληνισμὸν οὕτως παρηκολούθησε τὰς τύχας μέχρι τῆς ὑποταγῆς αὐτῆς εἰς τὴν παντοκράτορα Ῥώμην. Μετὰ τὴν διαίρεσιν τῆς σχεδὸν παγκοσμίου Ῥωμαϊκῆς Αυτοκρατορίας, ἀπῆρτισε μέρος τῶν δυτικῶν θεμάτων τῆς μερίδος τῆς ἐχούσης προτείνουσαν τὸ Βυζάντιον. Γότθοι, Βανδῆλοι, Σαρμακροὶ καὶ παντοῦτοι Σλαβικαὶ φυλαὶ ἐληρλάτησαν αὐτὴν καὶ ἐβίασαν τοὺς οἰκίτορας τῆς Μακροθίας χερσονήσου νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν ἀρχαίαν Ἀκρόπολιν, ἔνθα σήμερον ἴδονται ὁ ναῖκος τοῦ Ἀγίου Ἡλιοῦ, καὶ νὰ ὀχυρωθῶσιν ἐπὶ τῶν σπιλάδων τοῦ κόλπου τοῦ Ἀλκινύου ὅπου ἐζήτησαν καταφυγὴν. Προσηγήθη εἰς τὴν Δεσποτείαν τῆς Ἠπείρου Κορυφῶ μετονομασθεῖσα. Γερονήσιοι, Ἰταλογάλλοι, Ἐνετοὶ ἀλλεπαλλήλως ἐκράτησαν αὐτῆς, ἀλλὰ δὲν ἴσχυσαν νὰ ἐξελείψωσι τὴν ἐθνικότητα, οὐδὲ νὰ νοθεύσωσι τὸ θρησκευμᾶ κατὰ δὲ τὴν λήξιν τῆς III. ἑκατονταετηρίδος ἀνέδειξε τὴν πρώτην ἑλληνικὴν πολιτείαν, προάγγελον τῆς νεοκραστιάσεως τοῦ 1821.

Πλείστοι εἰσὶν οἱ ιστορικοὶ οἱ ὑπὸ γενικῆν ἔποψιν διαλαβόντες περὶ αὐτῆς, ἀλλ' οἱ κυρίως γράψαντες τὴν ἱστορίαν εἶναι ὁ Α. Μ. Κονερίνος (1) καὶ οἱ Κερκυραῖοι Ἀνδρέας ὁ Μαρμαρᾶς (2) καὶ Ἀνδρέας ὁ Μουστοξύδης (3). Ὁ τε Μαρμαρᾶς

(1) Primordia Corcyrae.

(2) Della Historia di Corfù descritta da Andrea Marmora Venezia 1672.

(3) Notizie per servire alla Storia Corcirese Corfù 1804 — Illustrazioni Corciresi. Vol. 2 Milano 1814 — Delle Coze Corciresi. Corfù 1848.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

“Ο γ. Σουλ. Α. Προσιλέντης (Sulla situazione dell' antica citta de' Feaci) και ο Μερνός Μεταξά (Sulla Feacia di Omero, Corfù 1814) διάσχυρισθησαν ότι ή τοπογραφία της πόλεως του Αλκιόου δέν έπροσε να ζητηθή έν Κερκύρα.

“Ο Κάρολ. Γεραρδίνος (Pareri sul sito dell' antica città di Corfù, Corfù 1813) έν διατριβή άφιρωθείση εις την Ίόνιον Ακαδημίαν άντικρούων άλλα; γνώμα; έξήνεγκε την εικασίαν ότι ή θέσι; της νήσου των Φαιάκων δύναιται να όρισθή έν Κερκύρα. Καί ο Μουστοξόδης δέ την αυτην άπεδέχτο γνώμην.

“Τέλος ο δεινός Ομηριστής Γλάδστον άπεδέχτο την ιδέαν, καθ' ήν ή περιλήλυτος νήσος είναι ή νυν Κέρκυρα (Gladston's Homer, σελ. 27—59—71—95. Juventus Mundi σελ. 69 και 483—489.)

“Δέν θα παραβάλωμεν τας διαφορίας ταύτας προς την έρω, ήτι; ήγέρθη μεταξυ των νομισματολόγων περι άρχαιοτάτων τινός κερκυραϊκού νομίσματος, τον τύπον του όποιου άλλοι μέν έξέλαβον ώ; άπεικονίζοντα τους παρ' Ομήρω αναφερομένους κήπων; του Αλκιόου, άλλοι δέ άντίτεινον ισχυριζόμενοι ότι δέν ήσαν ή άπλοδν νόμισμα (Π. Αάμπρον κατάλογος ιονίων νομισμάτων αρ. 3 Κερκ.)

“Καταφαής μάλιστα ή διαφορά προκειμένου οδχι περι κατὰ τὸ δοκοῦν άποσθεγμάτων, άλλα περι διδομένων παρεχόντων τὸ ενδόσιμον εις άναζητήσεις πραγματικάς. Εδχαρίστως δέ άκούομεν ότι ο άνασκαφεύς των περαρχαίων πόλεων κ. Σλήμαν θέλει θέση την σκαπάνην αυτου και επί του κερκυραϊκού έδάφους πεπεισμένος ότι τὸ πανάρχαιον άστν τὸ τόσον διαπρεπή κατέχον θέσιν έν τή Όδυσσεύς δέον ν' άναζητηθή προς τὸ νοτιοδυτικόν άκρον της νήσου, ένθα

“Αιαιά προβλήτες έσαν, σπιλάδες πάγοι τε.»

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

ΗΤΟΙ

ΦΑΙΑΚΙΑ.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

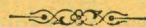
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΑ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

ΜΕΡΟΣ Α — ΦΑΙΑΚΙΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Η ΝΗΣΟΣ ΤΩΝ ΦΑΙΑΚΩΝ.

Δεκαοκτώ ημέρας μετὰ τὴν ἀπόπλευσίν του ἐκ τῆς νήσου τῆς Καλυψοῦς ὁ πολὺμητις Λαερτιάδης εἶδε μακρὰν διαγραφόμενα εἰς τὸν ὄριζοντα τὰ βαθύσκια ὄρη τῆς γῆς τῶν Φαίικων, ὅπου ἀφίκετο νηχόμενος μετὰ παρέλευσιν ἐτέριον δύο ἡμερῶν, καθ' ἃς ἐξωσμένος τὸ ἀμβρόσιον κρήδεμνον τῆς καλλισφύρου Ἰουῦς εἶχε παλαίσει μὲ τὰ κύματα τῆς θαλάσσης ἐξηγηριωμένα ἐναντίον του παρὰ τοῦ ἀχθομένου Ποσειδῶνος (1).

Οἱ Φαίιακες, ἄνθρωποι πιθανῶς φοινικίου καταγωγῆς (2), μεταναστάντες ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ θεοειδοῦς Ναυσιθοῦ ἀπὸ τῆς εὐρυχώρου Τπερείας — τῆς, κατὰ τὴν κοινοτέραν γνώμην, σημερινῆς ἐν Σικελίᾳ Καμαρίνης — κατόκησαν «..... ἐν Σχερίᾳ ἐκὰς ἀνδρῶν ἀλφηστῶν (3) » καὶ ἐνταῦθα ἐβρίσκει αὐτοὺς ὁ δῖος Ὀδυσσεὺς ἐπιστρέφων ἐκ Τροιάς, ἦτοι τῷ 1184 π. Χ.

Ὁ Ἰταλὸς Guarnacci, ἐξ ἐθνικῆς ὑποκινούμενος φιλοτιμίας, ἐκλαμβάνει τὴν Ἰταλίαν μὲν ὡς τὴν ὀμηρικὴν Τπερείαν, τὴν δὲ Σικελίαν ὡς Σχερίαν (4).

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

Ἄλλ' ἂν μετ' αὐτοῦ καὶ τοῦ Welcker (5) ὑποθέσω-
 μεν ὅτι ἡ ἐν *M.* τῆς Ὀδυσσεΐας στιχ. 127 καὶ ἐξ.
 Θρινακίη (Τρινακρία) δὲν εἶναι ἡ Σικελία, δὲν δυνά-
 μεθα βεβαίως νὰ ἐκτοπίσωμεν τὸν πορθμὸν, ὃν ἀνέ-
 πλευσαν γοόεντες οἱ περὶ τὸν Ὀδυσσεῖα, ἔχοντα
 ἐνθεν μὲν τὴν Σκύλλαν, ἐτέρωθεν δὲ τὴν Χάρυβδιν
 (6) καὶ κείμενον ἀναμφιβόλως μεταξὺ Ἰταλίας καὶ
 Σικελίας. Νῦν δέ, ἂν ἡ Σχερία ἦτο ἡ Σικελία, πῶς
 ἐξηγεῖται ἡ ἀπόστασις μεταξὺ τοῦ τόπου, ὃν περιγρά-
 φει ὁ ποιητὴς ἐν *M.* τῆς Ὀδυσσεΐας καὶ τῆς γῆς
 τῶν Φαιάκων, οἵτινες κεχηρότες ἤκουον τοῦ Ἰθακη-
 σίου ἥρωος διηγομένου τὰ τέρατα τῆς δίας Χα-
 ρύβδιος καὶ τῆς Σκύλλης, ἢ ἐξ' ἐταίρους αὐτοῦ ἔ-
 λετο καὶ κατήσθιε κεκλήγοντας καὶ
 χείρας αὐτῶν ὀρέγοντας ἐν αἰνῆδι οὐρανῷ (7);

Ἐκ τῶν ἀρχαίων ὁ γεωγράφος Ἐρατοσθένης (8)
 ἄλλην διατείνεται οὖσαν τὴν Σχερίαν τῆς ἐπειτα
 κληθείσης Κέρκυρα (9) ὑπὸ τῶν ἐνοικισάντων
 ἐν αὐτῇ Κορινθίων ἐν Ὀλυμπιάδι Π' 3, ἦτοι τῷ
 734 π. X. κατὰ τοὺς μὲν, κατὰ τοὺς δὲ τῷ 756
 π. X. Ἐκ δὲ τῶν νεωτέρων, ἐκτός τῶν ἔμπροσ-
 θεν μνημονευθέντων Guarnacci καὶ Welcker, ὁ Goguet
 ὁ Μαρίνος Μεταξῆς (10) καὶ ὁ Kestner (11). Πλὴν
 τούτοις ἀντιζητεῖται ὁ Ἀνδρέας Μουσοξύδης
 (12), ὁ G. von Eckenbrecher (13) καὶ ὁ περιβόητος
 ἀρχαιοτῆγων ἀνασκαφεὺς Schlieman (14).

Ὁ Ὄθων Riemann ἀσπαζόμενος μέσην τιὰ με-
 ταξὺ τῶν δύο ἀνωτέρω δοξασιῶν «δὲν δυσκολεύο-
 μαι», γράφει, «νὰ παραδεχθῶ ὅτι ναῦται τῆς Ἰο-
 νίας προχωρήσαντες μέχρι Κερκύρας ἐκόμισαν οἰ-
 «καδε τὴν ἐνθύμισιν νήσου τινὸς μεμακροσμένης,
 «ἐρατεινῆς καὶ ἐριβώλου, κατοικημένης

«ὑπὸ ναυοικλυτῶν ἀνδρῶν καὶ ὅτι ἡ διμῶδης φαν-
 «τασία, ἐξυφαίνουσα τὸν ποικιλόχρον ἱσπὸν τῆς ἐπὶ
 «τῶν διηγήσεων τῶν ναυτῶν ἐκείνων, ἐδημιούργησε
 «θαυμάσια περὶ τῆς νήσου μυθολογήματα. Ἐπὶ
 «ταύτην μόνον τὴν ἔποψιν συνταυτίζω τὴν Κέρκυ-
 «ραν μὲ τὴν γῆν τῶν Φαιάκων». (15)

Εἰς τρόπον ὥστε ὁ συγγραφεὺς οὗτος, ἐνῶ παρα-
 δέχεται ὅτι ἡ Σχερία ἠδύνατο νὰ ἦναι ἡ Κέρκυρα,
 θεωρεῖ ὅμως φαντασιώδεις τὰς λεπτομερείας, ὡς ἔ-
 χουσι παρ' Ὀμήρῳ τὰς ἀναγομένας εἰς τὴν γεωγρα-
 φικὴν καὶ τοπογραφικὴν θέσιν αὐτῆς, αἰγίνες, κατ'
 αὐτὸν, δὲν συνάδουσι μὲ τὰς τῆς Κερκύρας, πλὴν
 καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν τοπογραφίαν τῶν δύο λι-
 μένων τῆς πόλεως.

Ἄλλο πρό πάντων εἶναι αἱ ῥήσεις ὧν ἐνεκα ἐξ' ἐπα-
 γωγῆς τινὲς τῶν φιλολόγων δὲν ἀπονέμοισι τῇ ση-
 μερινῇ Κερκύρα τὴν τιμὴν τοῦ νὰ ὑπῆρξεν ἡ γῆ ἡ
 ξενίσασα τὸν ἄνδρα

... . πολύτροπον, ὅς μάλλα πολλὰ
 πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πολίεθρον ἔπερσε,
 πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα καὶ ἰὸον ἔργον (16).

Ἡ μὲν τῶν ῥήσεων τούτων εἶναι ἡ ἔμπροσθεν ὑφ'
 ἡμῶν παρατεθείσα, δηλ. ἡ ἐν Ὀδυσσ. Z, 8, ἡ δὲ ἐν
 Ὀδυσσ. Z, 204, 205, ὅπου ἡ Νανοικία, θυγάτηρ
 τοῦ βασιλέως τῆς νήσου Ἀλκίνοῦ, ἐπιπλήττουσα
 τὰς εὐπλοκάμους θεραπευτίδας αὐτῆς, τραπέισας ἐκ
 δειλίας εἰς φυγὴν ὅτε αἰφνης εἶδον ἐνώπιόν των
 τὸν Ὀδυσσεῖα, στήτε λέγει,

οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀτὴρ διερός βροτός, οὐδὲ γένηται,
 ὅς κεν Φαιήκων ἀνδρῶν ἐς γαίαν ἔηται
 δηϊότητα φέρων' μάλα γὰρ φίλοι ἀθανάτοισιν.
 Οἰκέομεν δ' ἀπάνευθε, πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ
 Ἰθάκῃ, οὐδὲ τις ἄμμι βροτῶν ἐπιμίσγεται ἄλλος (17)

Ὡς πρὸς τὴν φράσιν ἐκὰς ἀνδρῶν ἀλφησιτάων, εἰκάζει ὁ Vitaubé ὅτι τὸ ἐπίθετον ἀλφησιτῆς εἶναι γενική των ἀνθρώπων προσηγορία διδομένη κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ ποιητοῦ. Ἄλλ' ἡ εἰκασία αὕτη εἶναι προφανῶς ἐσφαλμένη, καθότι, ἀν ἐπρόκειτο περὶ γενικῆς των ἀνθρώπων προσηγορίας, ὁ Ὅμηρος θὰ ἔλεγε ἀνδρῶν ἀλφησιτάων καὶ οὐχὶ ἀνδρῶν, των ἀνδρῶν μὴ ἀπαρτιζόντων τὴν ὅλην ἀνθρωπότητα. Ἄλλως τὸ ἐπίθετον τοῦτο, ἀν οὕτως εἶχε τὸ πρᾶγμα, ἔπρεπε νὰ ἀπαντᾷ συχνάκις ἐν τοῖς ποιήμασι τοῦ Ὀμήρου ὡς προσηγορικὸν τοῦ ἀνθρώπου—οἶον μέροπερ ἀνδρωποιοι, ἑροτοὶ ὄπερ δὲν συμβαίνει. Ὁρθότερον ἄρα ὁ Μουστοξόδης φρονεῖ ὅτι, λέγων ὁ Ὅμηρος ἀνδρας ἀλφησιτάας, ἐννοεῖ τοὺς εὐρετικοὺς Ἀχαιοὺς εἰς οὓς, ἐνεκα τῆς νηπιώδους τότε καταστάσεως τῆς ναυτιλίας, λίαν μεμακροσμένη ἔπρεπε νὰ φανῆ νῆσος κειμένη ἔστω καὶ εἰς τὰς ἐσχατίας τοῦ Ἰονίου Πελάγους, ἀπέναντι τῆς Ἠπείρου, χώρας ταύτης, ὅπου ἐκεῖνοι ἔθεσαν τὸν Ἀχέροντα ποταμὸν, τὸν Κωκυτὸν καὶ ὅ,τι τεράστιον, ἴσως διὰ τὴν ὀλίγην γνῶσιν, ἦν εἶχον περὶ αὐτῆς (18).

Ἄλλ' ὅτι ἐπέφρωσε τὴν δοξασίαν ὅτι ἔκειτο ἡ Σχερία ὑπὲρ τὴν ἡμίνογινοσκομένην γῆν, πέραν των Ἡρακλείων Στιλῶν ἐν τῇ Ἀτλαντίδι (19), εἶναι αἱ φράσεις τῆς λευκωλένου Νανοικίας «οἰκοῦμεν μακρὰν, ἐσχατοί, μὴ ἀναμειγνύμενοι μετὰ των ἄλλων ἀνθρώπων»

Ὁρθῶς ἐνταῦθα ὁ παλαιὸς σχολιαστὴς παρατηρεῖ «ὡς πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἢ σύγκρισις, ὡς ὅταν μέγιστον ὄρος εἴπῃ. οὐ μείζον Κατκάσον οὐδὲ Τμῶλον λέγει καὶ Ἀλπειοί, ἀλλὰ τῶν ἑλληνικῶν.» Διὰ

δὲ προσηγῶς καὶ ὁ Εὐστάθιος μᾶς ὑπενθυμίζει ὅτι οὐν ἄλλοις οὐχὶ ὁ Ὅμηρος ἀλλ' ἡ Θυγατέρα τοῦ μεγαλήτορος Ἀλκίνοῦ ἐξ ἀγνοίας ἐκτοπίζει τὴν πατρίδα τῆς ὑπολαμβάνουσα αὐτὴν μακρὰν των ἀνθρώπων, ὃν τρόπον ὁ Ἀχιλλεὺς ὁ ἀγνοῶν τὸν Νεῖλον λέγει ὅτι τῷ Κρονίῳ Διῖ

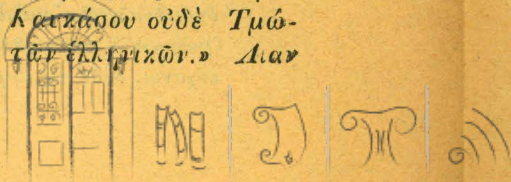
... οὐδὲ κρείων Ἀχελώϊος ἰσοφαρίζει (20), ὡς ἀν ὁ Ἀχελῷος ἦτο ὁ μέγιστος των ποταμῶν. Παρὰ δ' Αἰσχύλῳ ἡ Ἰὼ διηγεῖται ὅτι τῷ Ἰνάχῳ πατρὶ αὐτῆς εἶχε φθάσει σαφῆς χρησμός, παρακελεύων ἐκείνον νὰ ἐκδιώξῃ ἐκ τοῦ πατρικοῦ οἴκου καὶ τῆς πατρίδος τῆς τὴν Θυγατέρα, οὐσαν καταδεδικασμένην νὰ περιπλανηθῆ μέχρι των ἐσχάτων ὀρίων τῆς γῆς.

Τέλος δ' ἐναργῆς βᾶσις ἦλθεν Ἰνάχῳ σαφῶς ἐπισκήπτουσα καὶ μυθομένη, ἔξω δόμων τε καὶ πάτρας ὠθεῖν ἐμὲ, ἄφροντα ἀλάσθαι γῆς ἐπ' ἐσχάτοις ὄροις (21).

Ὁ δὲ Προμηθεὺς, διασαφηνίζων τὸν χρησμὸν τῆ ὀιστριλατουμένη Ἰοῖ, ἐν ταῖς ἐσχατιαῖς τῆς γῆς τιθησι τὴν Κάνωθον.

Ἔστιν πόλις Κάνωθος ἐσχάτη γθοῖός, Νεῖλον πρὸς αὐτῷ στόματι καὶ προσχώματι. Ἐνταῦθα δέσει Ζεὺς τίθησιν ἔμφορα, ἐπαφῶν ἀταρβεί χειρὶ καὶ θυγῶν μόνον (22).

Προφανῶς αἱ φράσεις τοῦ Ὀμήρου σημαίνουσιν ὅτι οἱ Φαίακες κατόκουν εἰς τὴν ἐσχάτην δυτικὴν ἄκρην τῆς Ἑλλάδος, ὅπου ἐπερατοῦντο αἱ γεωγραφικαὶ τοῦ ποιητοῦ γνώσεις. Οὕτω καὶ ὁ Ἡρόδοτος, καίπερ κατὰ τὴν ἐποχὴν του αἱ γνώσεις ἐκεῖναι εἶχον προσοδεύσει, καὶ ἑλληνικαὶ ἀποικίαι ἤμαζον ἐνθεν καὶ εἰθεν τοῦ Ἰονίου κόλπου, ἀπαριθμῶν τὰ κατὰ

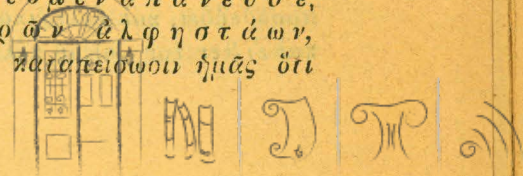

τῶν Περσῶν ἐξαρτιθέντα πλοῖα προστίθῃσι «Θε-
 «οπρωτοὶ γάρ εἰσι ὁμορρέοντες Ἀμπρακιώτησι καὶ
 «Λευκαδιοῖσι, οἳ ἐξ ἐσχατέων χωρέων ἐστρατεύοντο
 (23).» Καὶ οἱ τῶν Κορινθίων πρέσβεις παρὰ Θουκι-
 δίδῃ κατηγοροῦντες τῶν Κερκυραίων ὅτε, καταστάσης
 ἐκκλησίας ἐν Ἀθήναις, εἰς ἀντιλογίαὶν πρὸς τούτους
 ἦλθον ἐν ἔτει 433 π. Χ. προσεπιλέγουσι τάδε «καὶ ἡ
 « πόλις αὐτῶν (τῶν Κερκυραίων) ἅμα, αὐτὰ ρ κ η
 « θ ἔ σ ι ν κ ε ι μ ἔ ν η, παρέχει αὐτοὺς δικαστὰς
 « ὧν θλάπτουσί τινας μᾶλλον ἢ κατὰ ξυνθήκας γί-
 « γνεσθαι, διὰ τὸ ἦ κ ι σ τ α ἐπὶ τοὺς πέλας ἐκπλέ-
 « οντας μάλιστα τοὺς ἄλλους ἀνάγκη καταίροντας
 « δέχεσθαι (24). »

Ἄλλως, συμπαραβάλλοντες πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἄλλα
 χωρία τῶν ὁμηρικῶν ἐπῶν, ἐπειγόμεθα νὰ μὴ ἐκλά-
 βωμεν αὐτὰ κατὰ τὴν ἀντιλήψιν σημασίαν τῆς λέξεως.
 Τῶντι ὁ δ ι α κ τ ο ρ ο ς Ἀργειφόντης, ὁ τοῦ Διὸς
 ἀγγελιαφόρος, καταβάς ἐξ Ὀλύμπου, ὄρους τῆς Μα-
 κεδονίας, τῶν θεῶν ἐνδιαίτημα, π ο λ ἔ ε σ ι ν ὁ χ ἡ-
 σ α τ ο κ ὑ μ α σ ι, πολλὰ διέβη πελάγη, πρὶν ἢ
 φθάσῃ εἰς τὴν νῆσον τῆς Καλυψοῦς τ η λ ὁ θ ἔ-
 ο ὕ σ α ν καὶ ἐν τούτοις ἡ νῆσος αὕτη ἔκειτο παρὰ τῷ
 Λακινίῳ τῆς Ἰταλίας Ἀκρωτηρίῳ (25). Παρομοίως
 μακρὸν καὶ δυσχερέστατον ὀνομάζει τὸν ἀπὸ Πελο-
 πονήσου εἰς τὴν Αἴγυπτον διάπλουν, καὶ τὸ διαλεί-
 πον πέλαγος

... τοῖον, ὅθεν τέ περ οὐδ' οἰωτοί
 αὐτόετες οἰχεῦσιν, ἐπὶ μέγα τε δεινόν τε. (26)

Βεβαίως αἱ φράσεις ο ἰ κ ἔ σ μ ε ν ἄ π ἄ ν ε υ θ ε,
 ἔ σ χ α τ ο ι, ἔ κ ἄ ς ἄ ν δ ρ ῶ ν ἄ λ φ η σ τ ἄ ω ν,
 δὲν εἶναι τοιαῦται, ὥστε νὰ καταπέσωσι ἡμᾶς ὅτι

τὴν Σχερίαν ὁ ποιητῆς ἔθετο ὑπεραιλάντιον, ἐγεί-
 ρουσιν ὁμῶς διαταγμὸν αἱ λέξεις τῆς Ναυοικίας ὁ ὕ-
 δ ἔ τ ι ς ἄ μ μ ι β ρ ο τ ῶ ν ἐ π ι μ ἰ σ γ ε τ α ι
 ἄ λ λ ο ς, καθιστῶσαι τρόπον τινὰ τοὺς Φαίακας
 μεμονωμένους καὶ ἀκοινωνήτους. Ἄλλ' ἂν

οὐ . . . Φαίηκεσι μέλει βίος οὐδὲ φαρέτηρ,
 ἀλλ' ἴστοι καὶ ἐρετμὰ ρεῶν καὶ νῆες εἶσαι,
 ἦσιν ἀγαλλόμενοι π ο λ ι ἡ ν περὶ ὡσι θάλασσαν (27).

ἂν ἐκεῖνοι ἔχωσι ναῦς τοσοῦτω ἐπιτηδεῖως κατασκευ-
 ασμένας, περὶ τὸν πλοῦν εὐξρόφους καὶ τοῖς δυσχε-
 ρεῖαις τῶν κυμάτων ὅλως ἀπήμονας, ὥς ἐπιγράφειν
 τῷ ποιητῇ καθ' ὑπερβολὴν νὰ εἴπῃ ὅτι εἶναι ἰσὺ πε-
 προικισμένοι —

οὐ γὰρ Φαίηκεσι κενεργητῆρες ἔασιν,
 οὐδὲ τι πηδάλι' ἔστι, τὰ τ' ἄλλα νῆες ἔχουσιν
 ἀλλ' αὐταὶ ἴσασι ρήματα καὶ φρένας ἀνδρῶν,
 καὶ λαῖμα τάχισθ' ἄλως ἐκπερῶσιν
 ἠέροι καὶ ρεφελῆ κεκαλυμμένα· οὐδέποτε σφιν
 οὔτε τι πημανθῆναι ἐπὶ δέος, οὐδ' ἀπολέσθαι (28).

ἂν ἐπιβαίνοντες αὐτῶν οἱ Φαίακες
 πάντων ἴσασι πόλις καὶ πόνοις ἀγροῦς
 ἀνθρώπων (29).

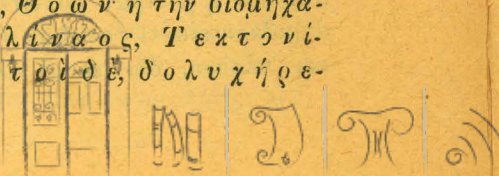
ἂν μετὰ τῶν πλοίων των εἰσπλέωσιν εἰς τοὺς λιμένας
 τῆς Ἠλείου (30), τὸν δὲ τῆς Ἰθάκης ἐγίνωσκον
 πρὶν ἢ ἐκεῖ μεταγάρωσι τὸν Ὀδυσσεῖα (31). ἂν τοῖς
 ξένοις ἐναύλουν τὰ σκάφη των (32), πρέπει ἐξ ἀ-
 νάγκης νὰ συμπεράνωμεν ὅτι αἱ εἰρημέναι ῥήσεις
 τῆς Φυγατρὸς τοῦ Ἀλκίνοῦ ἀναφέρονται εἰς τοὺς
 πλησίον ἢ μακρὰν ἐστώτας λαοὺς, οἵτινες ἢ διὰ τὸ
 ἀγροῖκον εἰσέτι τοῦ βίου ἢ διὰ τὸ νὰ ἦσαν ἐστερημέ-
 νοι πλοίων, δὲν προσεπέλαζον τῇ γῇ τῶν Φαίακων,

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ἐνῶ οὗτοι δὲν ἐλαύοντο ἐπισκεπτόμενοι τὰς χώρας ἐκείνων χάριν τοῦ ἐμπορίου (33).

Ἐνῶ ἐκ τῆς ὀρθῆς ἐρμηνείας τῶν ἐμπροσθεν παρατεθειμένων χωρίων τῆς Ὀδυσσεΐας δὲν ἀποκλείεται ἡ θέσις τῆς Σχερίας νῆ ἦναι ἡ τῆς Κερκύρας, θὰ ἐμένομεν ἐν τῇ ἀβεβαιότητι, ἀν δὲν εἴχομεν ἐν προκειμένῳ θετικωτέρας ἀποδείξεις, αἰρούσας πάντα δισταγμὸν. Τοιαῦται εἶναι αἱ ἐξῆς:

α') Οἱ Φαίακες δὲν ἦσαν τῆς Σχερίας αὐτόχθονες — καὶ τοιοῦτους ἤθελε τοὺς παραστήσει ὁ ποιητής, ἀν ἐπρόκειτο περὶ τινος ὑπερορίου καὶ μυθολογικῆς χώρας — Ἦσαν λαὸς μετανάστης, κατοικήσας πρότερον ἐν τῇ εὐρωχώρῳ Ὑπερείᾳ πλησίον τῶν Κυκλάπων, ἀνδρῶν ὑπερηφάνων καὶ ὄβρισιτικῶν, οἵτινες καταχρῶμενοι τῇ ἀνωτέρᾳ ἰσχυΐ των κατεπόνουν αὐτὸν καὶ ἐδυνάστευον, ὅθεν τὸν ἠνάγκασαν νὰ καταφύγῃ ἀλλαχοῦ (34). Δὲν ἦσαν λαὸς φιλοπόλεμος, ἀλλὰ βιομήχανος, ἐπιδοσμένος εἰς τὴν ἐμπορίαν, κατὰ τὴν θαλασσοπλοῖαν ὑπερέχων τῶν γειτόνων (35). ἐξ οὗ βλέπομεν ὅτι καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ὀνομάτων τῶν κατοίκων εἶναι σύνθετα ἐκ τοῦ ν α ὤ ς καὶ τινος ἐπιθέτου, ἢ τὴν ν α ὤ ν καὶ τὸ ν ἔειν ἔχουσι ρίζαν οἷον *Ναυσιθόος*, *Ναυσικία*, *Ναυτεύς*, *Ναυβολίδης*, *Ἀκρόνεως*, *Ἀναβησίνεως* ἢ τὰ μέρη καὶ ἐξαρτήματα τοῦ πλοίου ὑπερθυμίζουσι, οἷον, *Πρωρεύς*, *Πρυμνεύς*, *Ἐρετμεύς* ἢ τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ποταπορίαν, *Ὠκύαλος*, *Ἀγχιάλος*, *Ἀμφιάλος*, *Ἄλιος*, *Ποντεύς*, *Ποντόνοος* ἢ τὴν ἀρετὴν τῶν νηῶν, *Θόων* ἢ τὴν βιομηχανίαν, *Ἐλατρεύς*, *Πολίναος*, *Τεκτονίδης* (36). *Ναυσικλυτρίδης*, *δολυχήρης*

τμοι, φιλήρετμοι, ναυσὶν ἄριστοι, ἄλλων περιγενομένοι ναυτιλία (37) προσηγοῦνται οἱ Φαίακες. Ὁ βιομήχανος καὶ ναυτίλος οὗτος λαὸς κατόκει ἐν Σχερίᾳ καὶ πόλιν εἶχε λαμπρὰν καὶ ναὸν καὶ μέγαρον, ὅτε αὐτόθι ἀφίκετο ὁ υἱὸς τοῦ Λαέρτου μετὰ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον, δηλ. περὶ τὸ 1184 π. Χ. καθ' ὃν χρόνον ἀπὸ τοῦ ἡγέτου τῶν μεταναστῶν, Ναυσιθόου, πατρὸς τοῦ βασιλέως Ἀκλίνου — τοῦ γεννήσαντος τὸν Ἄλιον, Λαοδάμαντα, Κλυτόνου καὶ τὴν Ναυσικίαν — εἶχον παρῆλθε δύο γενεαί. Ἄρα οἱ Φαίακες ἦλθον εἰς τὴν νῆσον ἔτη πεντακόσια καὶ ἐπέκεινα πρὸ τῆς ἐν αὐτῇ ἀποκαταστάσεως τῆς Κορινθιακῆς ἀποικίας συμβάσεως, ὡς προεῖρηται, ἐν ἔτει 734 π. Χ. Συμπίπτει ἐπομένως ἡ ἀφίξις των μὲ τὰς ἐν Ἑλλάδι ἀποικίας λαῶν ἀνατολιτῶν, οἵτινες εὐρόντες ἕτερα ταύτης μέρη ἤδη κατοικημένα ἐκ τῶν διαφόρων φυλῶν, ἐξ ὧν προέκυψε βραδύτερον τὸ ἑλληνικὸν φύραμα, προήλασαν μέχρι τῶν βορειοτέρων καὶ δυσμικωτέρων ἄκρων, ὡς ἦτο, ὡς πρὸς τὰς ἑλληνικὰς χώρας, ἡ Κέρκυρα, μετὰ βραχεῖαν προενόκησιν ἐν Σικελίᾳ, ἦν ἐνοχληθέντες ἐκ τῶν γειτόνων ταχέως ἐγκατέλιπον. Ἡ δὲ ἀνάπτυξις τοῦ ναυτικοῦ ἐμπορίου πιθανὴν καθίστησι τὴν φοινικικὴν καταγωγὴν αὐτῶν, ἄρα ξένων πρὸς τοὺς οἰκοῦντας τὴν Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος καὶ ὡς ἐκ τούτου μὴ μετασχόντων τῆς εἰς Τροίαν ἐκστρατείας.

β') Οἱ Φαίακες ἐσύχραζον εἰς τὴν Ἠπειρον, ἐξῆς ἦσαν ἡγαγον οἴκαδε αἰχμάλωτον τὴν Εὐρυμέδουσαν

Ἄκλινῳ δ' αὐτὴν γέρας ἔξελον, οὐνεκα πᾶσιν
Φαίηεσσιν ἄρισσε, θεοῦ δ' ὡς δῆμος ἄκουει (38).

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ.

Γνωστός δὲ ἦν αὐτοῖς ὁ τῆς Ἰθάκης λιμὴν, πρὶν ἢ συνοδεύσωσιν αὐτόσε τὸν Ὀδυσσεύα (39). Ἄρα πλησίον τῶν χωρῶν τούτων εἶχον τὴν διαμονήν. Ἡ μικρὰ δὲ ἀπόστασις ἀπὸ τῆς Σχερίας εἰς τὴν Ἰθάκην ἐξάγεται καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ διάπλου τοῦ Λαερτιάδου. Οὗτος τρεῖς διέμεινεν ἡμέρας παρὰ τῷ μεγάλῃ-τοροῖ Ἀλκίνοῳ, περὶ δυσμᾶς δὲ ἡλίου τῆς τρίτης γενταίως φιλοδωρηθεὶς παρὰ τοῦ ξενίσαντος ἐπεβιβάσθη εἰς τὸ ἐπίτιδες ἐτοιμασθὲν πλοῖον, ὃ μετήγαγεν αὐτὸν καθεύδοντα εἰς τὴν Ἰθάκην, ὅπου ἔφθασεν, ἅμα ἀνατείλαντος τοῦ Ἑωσφόρου· ἄρα ἐν διαστήματι δώδεκα περίπου ὥρων.

... Ὀδυσσεὶ ἀσπαστὸν ἔδν φᾶος ἡέλιου
 ... ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν
 ... πείσμα δ' ἔλυσαν ἀπὸ τρητοῦ λίθοιο.
 ἠ δὲ (ναῦς) μᾶλ' ἀσφαλῆως θένε ἐμπέδον
 Ἐδὲ ἀστήρ ὑπερέσχε φαιάντατος, δς τε μάλιστα
 ἔρχεται ἀγγέλλων φᾶος Ἡοῦς ἠριγενείης,
 τῆμος δὲ νῆσῳ προσεπλίλατο ποντοπόρος νῆς (40).

Ἄν τὸν ἀπὸ Πελοποννήσου εἰς Αἴγυπτον διάπλου, περιγράφει ὁ ποιητὴς τοσοῦτῳ μακρόν, ὥς εἶδομεν, ὥστε καὶ αὐτὰ τὰ πτηρὰ δὲν δύνανται νὰ διέλθωσι ὀλόκληρον τὸ διάστημα ἐντὸς ἐνὸς ἔτους, πῶς ἦτο δυνατὸν οἱ Φαίαιες μετὰ τοῦ ξέου των ἀναχωροῦντες ἀπὸ τῆς ἐαυτῶν νῆσου νὰ εἶχον φθάσει εἰς τὴν Ἰθάκην ἐν δωδεκαώρῳ ὥς ἔγγιστα διαστήματι, ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι ἡ Σχερία ἔκειτο ὑπερόριος ἐν τῇ Ἀτλαντίδι; Εἶναι ἀληθές ὅτι κατὰ τὸν πλοῦν ἡ ναῦς μὲ τοσαύτην ταχύτητα ἐσχίσε τὰ κύματα, ὥστε καὶ

τὸ ελαφρότατον τῶν πτηρῶν δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ τὴν προφθάσῃ·

... οὐδέ κεν ἰρηξ
 κίρκος ὀμαρτήσιεν ελαφρότατος πετεηνῶν,
 ὡς ἡ ῥίμφα θέουσα θάλασσης κύματ' ἔταμνεν (41).

ἀλλὰ ποῦ τὸ μέγα τε δεινόν τε πελάγος, ὃ βεβαίως ὁ Ὅμηρος δὲν ἠθέλε παραλείπει νὰ περιγράψῃ, ἂν ἡ ναῦς ἤρχετο εἰς τὴν Ἰθάκην ἀπὸ τὰ ἔσχατα τῆς γῆς;

γ') Ὁ Ὀδυσσεύς, παραστὰς ἀγνώριστος ἐν Ἰθάκῃ εἰς τὸν πιστὸν συβώτην Εὐμαιον καὶ ὡς ξένον πρόσωπον διηγούμενος αὐτῷ τὰς περιπετείας τοῦ βίου του, προστίθῃσιν ὅτι ἐννέα ἡμέρας περιεπλανᾶτο ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἔρμαιον τῶν ἀγρίων ἀνέμων καὶ ὅτι τὴν δεκάτην τὰ κύματα τὸν ὠθησαν εἰς τὴν γῆν τῶν Θεσπρωτῶν, ὅπου ἀποβιβασθέντα τὸν περιποιήθη ὁ υἱὸς τοῦ Φεῖδωνος, βασιλέως τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ ἤγαγεν αὐτὸν εἰς τὸν πατρικὸν οἶκον καὶ ὅτι ἐκεῖ ἔλαβεν εἰδήσεις περὶ τοῦ Ὀδυσσεύς, ὃν προηγουμένως εἶχε φιλοξενήσει ὁ Φεῖδων,

... ἰοῦτ' εἰς πατρίδα γαῖαν (42).

Οἱ Θεσπρωτοὶ κατόκουν τὴν ἀπέναντι τῆς Κερκύρας Ἠπειρον, ὃ δὲ Ὀδυσσεύς, προσποιούμενος ἄλλο πρόσωπον, ἀφηγεῖται τὰς τύχας του ἐκθέτων ἄλλοιώς πως τὰ γεγονότα, ἀλλὰ προφανῶς μὴ ἀπομακρυνόμενος ἐκ τῆς ἀληθοῦς σκηνῆς τῶν συμβάντων.

δ') Ναναγήσας ὁ πολύπλαγκτος Ἰθακήσιος παρὰ τῷ Σικελικῷ πορθμῷ ἐκ τῆς ὀρυμῆς τῶν ὑδάτων φέρεται εἰς τὴν κατὰ μεσημβρίαν τοῦ ἐν Ἀβρουττίῳ τῆς Ἰταλίας Λακινίου ἀκρωτηρίου Ὠγγίαν νῆσον, ἔπου τὸν ὑπεδέχθη ἡ Καλυψώ, ἐντεῖθεν δὲ ἀπο-

πλεύσας ἀφῆκεν, ὡς ἐνετείλατο αὐτῷ ἡ δῖα θε-
άων, ἐπ' ἀριστερὰ τὴν Ἄρκτον,

. . . . ἦν καὶ Ἀμαξαν ἐπίκλησιν καλέονσιν.

Ἄρα εἶχε στρέψει τὴν πρόωρον πρὸς ἀνατολὰς
καὶ προχωρῶν ἐπλεε δεκαεπτὰ ἡμέρας, τὴν δὲ δεκά-
την ὀγδόην τῷ ἐφάνησαν τὰ σκιόεντα ὄρη
τῆς γῆς τῶν Φαιάκων, ἧτις ἐσημειοῦτο εἰς τὸν
ὀρίζοντα ὡς ἡ πλησιεστέρα γῆ ὅπου ὁ ἦρωσ ἐφέρετο
οὖν τῇ προῇ τοῦ Βορρά (43).

Ἐνταῦθα ἡ τοπογραφία καταδείκνυσι σαφῶς τὴν
Κέρκυραν.

ε') Τὰ σκιερὰ ὄρη τῆς γῆς τῶν Φαιάκων ἐφάνη-
σαν τῷ Ὀδυσσεὶ ἀνακύπτοντα ἐκ τοῦ ζοφώδους πε-
λάγους ἐν εἶδει ἀσπίδος·

. . . . ἐφάνη ὄρεα σκιόεντα
γαίης Φαιάκων, ὅθι τ' ἀγχιστον πέλεν αὐτῷ·
εἶσατο δ' ὡς ὅτε ρινὸν ἐν ἡεροειδέϊ πότῳ (44).

Ὁ ποιητὴς παρομοιάζων ρινῶν τὸ σχῆμα τῶν ὀ-
ρέων, ὡς ἐφαίνοντο τῷ προσερχομένῳ ἀπὸ τῆς Ὠγυ-
γίας, δὲν ἐννοεῖ τὸν θυρεὸν (scutum), τὸν σχῆμα ἐπί-
μηκες ἔχοντα, ἀλλὰ τὴν ἀσπίδα, ἣν οἱ Ῥωμαῖοι ὠνό-
μαζον clypeum. Ταύτη ἐχρῶντο οἱ τῶν Ἑλλήνων ὀπλί-
ται. Ἦτο σφαιροειδῆς (45), κοίλη ἔσωθεν (46), ἐσκέ-
παζε τὸ σῶμα ἀπὸ τοῦ στήθους μέχρι τῶν γονάτων
καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺν κατεσκευάζετο ἀπὸ διάφορα
στρώματα ἐκ δέρματος βοδῆς—ὡς ἐμφαίνει ὁ ὄρος
ρινόν—καλυπτόμενα ὑπὸ μεταλλίνων ἐλασμά-
τιων (47). Νῦν δέ, ὁ πλέων πρὸς τὴν Κέρκυραν, ἐκ
δυσημῶν ἐρχόμενος, καὶ παραστηρῶν τὴν νῆσον, ὅτε
πρῶτον ἀνακίπτουσιν εἰς τὸν μεμακρυσμένον ὀρι-

ζοντα τὰ ὄρη αὐτῆς, θέλει ἔχει ἔμπροσθέν του τὴν
ἀπεικονισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου ἀσπίδα καὶ θεβαι-
ωθῆ οὐ μόνον ὅτι ἡ Σχερία εἶναι αὐτὴ καὶ ἡ Κέρκυρα,
ἀλλὰ καὶ ὅτι ὁ ποιητὴς δὲν περιγράφει τὸν τόπον ἐκ
φαντασίας ἀλλὰ παραλαμβάνει τὴν εἰκόνα του ἐκ
τοῦ ἀληθοῦς ὡσεὶ αὐτόπτης μάρτυς τῶν περιγραφο-
μένων.

ε') Ὁ Ποσειδῶν—ὅστις ἐχθρεύετο τὸν Ὀδυσσεῆα
καὶ τὰ κύματα τῆς θαλάσσης καὶ τοὺς ἀνέμους εἶχε
κινήσει κατ' αὐτοῦ, ἵνα μὴ ὁ μηχανευθεὶς πρὸς ὀλε-
θρον τοῦ Ἰλίου τὸν δούρειον ἵππον ἴδῃ τὴν νόστιμον
ἡμέραν, ἀλλὰ καταποντισθῆ—ἐδυσχέραινε κατὰ τῶν
Φαιάκων, οἵτινες σῶον καὶ ὑγείᾳ τὸν εἶχον ἀποθέσει
εἰς τὴν φίλην πατρίδα καὶ, τὸ δὴ χεῖρον, καταφορ-
τώσαντες αὐτὸν μὲ τόσα πολύτιμα δῶρα ὅσα δὲν εἶ-
χε λάχει λήϊα, ἤδη ἀπολεσθέντα κατὰ τὸν μετὰ τὸ
τέλος τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου πλοῦν.

. . . . ἔδοσαν δὲ οἱ ἄσπετα δῶρα,
χαλκὸν τε χρυσόν τε ἄλλισ, ἐσθῆτα θ' ὑφαντήν,
πολλ', ὅσ' ἂν οὐδέ ποτε Τροίας ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
εἶπερ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ ληίδος αἴσαν (48).

Πρὸς ἐκδίκησιν λοιπὸν ὁ θεὸς μετέβη εἰς τὴν
Σχερίαν καὶ ἐκεῖ περιέμενε τὸ ἐξ Ἰθάκης ἐπανα-
κάμπτον πλοῖον ὅπερ ἅμα προσορμισθὲν ἤγγισε διὰ
τῆς χειρὸς καὶ ἀπελίθωσεν·

. . . . ἡ δὲ μάλα σχεδὸν ἦλυθε ποντοπόρος νῆς
ῥίμψα διωκομένη τῆς δὲ σχεδὸν ἦλθ' Ἐροσίχθωρ,
ὅς μιν λαῶν ἔσθηκε καὶ ἐροίζωσεν ἐνερθεῖ,
χειρὶ καταπορνεῖ ἐλάσας (49).

Οὐ μακρὸν τοῦ κατὰ τὴν δυτικὴν τῆς Κερκύρας

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ται ἐν τῷ πελάγει σκόπελος ἰστιοφόρου πλοίου σχῆμα ἔχων, ὃν καὶ σήμερον οἱ χωρικοὶ τοῦ Ἀφιδῶνα καὶ τῶν Πάγων (50) ὀνομάζουσι τὸ Κ α ρ ἄ β ι.

Ὁ ἀκριβέστατος γεωγράφος Ὅμηρος οὐκ ἐπελάθετο αὐτοῦ καὶ ἠθέλησε νὰ τὸν ἀπαθανάτιση διὰ τοῦ ἐν τῇ ἐποποιίᾳ του μύθου τοῦ Ποσειδῶνος, ἄχρι δὲ τῆς σήμερον ὁ σκόπελος οὗτος φέρει τὸ ὄνομα π λ ο ῖ ο ν τ οῦ Ὀ δ υ σ σ έ ω ς.

ζ') Ἀσοπον νὰ παραδεχθῆ τις ὅτι ὁ Ὅμηρος — ὅστις ἐποίησατο μνείαν ἀπασῶν τῆς Ἑλλάδος τῶν χωρῶν καὶ δὲν παρεσιώπησε τὴν Κεφαλληνίαν, τὴν Λευκάδα, τὴν ὑλήεσσα ν Ζάκυνθον καὶ αὐτὰς τὰς Ἐχινάδας — εἶτα παρέλειψε νὰ μνημονεύσῃ τῆς ἐπισημοτέρας τῶν τοῦ Ἴονίου πελάγους νήσων μάλιστα, ἂν ἀληθές εἶναι ὅ,τι τινὲς τῶν ἀρχαίων συγγραφέων περὶ αὐτοῦ ἔγραψαν (51), ὅτι δηλ. ἐπεσκέφθη τὴν Λευκάδα καὶ τὴν Ἰθάκην, δὲν φαίνεται ἀπίθανον νὰ μετέβῃ καὶ εἰς τὴν πλησίον κειμένην Κέρκυραν, ἧς τὴν χώραν καὶ τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα τῶν κατοίκων μετὰ τοσαύτης ἀκριβείας περιγράφει.

η') Ἐπὶ τέλους ἔχομεν τὴν σταθερὰν παράδοσιν ἐπισχομένην ἐκ τῆς μαρτυρίας καὶ τοῦ κύρους τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων τε καὶ Ῥωμαίων.

Κορυφαῖος τῶν πρώτων εἶναι ὁ ἄξιος πάσης πίστεως ἱστοριογράφος Θουκυδίδης, ὅστις κατὰ τέσσαρας περιόδους αἰῶνας μεταγενέστερος τοῦ Ὁμήρου, ἀφηγείται ὅτι οἱ Κερκυραῖοι ἐπαιρούμενοι ἐπὶ τῇ ναυτικῇ αὐτῶν δυνάμει εἶχον ἔτι ὡς καύχημα ὅτι ἡ χώρα αὐτῶν ἐδοξάσθη τὰ περὶ τὰς ναῦς κατὰ τὴν τῶν Φαιάκων προσενοικήσιν (52) καὶ τοῦ ἐν Κερκυρᾷ τεμένους τοῦ Ἀχιλλίου μνημονεύ-

ει (53). Πρὸ αὐτοῦ δὲ ὁ Ἑλληνικὸς καὶ ὕστερον ὁ Τίμαιος, ὁ Καλλίμαχος, ὁ Ἀπολλώνιος, ὁ Ἡρακλείδης, ὁ Ἀριστοτέλης, ὁ Λυκόφρων, Δημήτριος ὁ Φαλιρεὺς, ὁ Διόδωρος, ὁ Στράβων, ὁ Κόνων, ὁ Πανσαρίας, ὁ Πλούταρχος, ὁ Φιλόστρατος, Διονύσιος ὁ περιηγητής, Δίων ὁ Χρυσόστομος καὶ αἱ ἐπιγραφαὶ συντατίζουσι τὴν Κέρκυραν μὲ τὴν γῆν τῶν Φαιάκων.

Τὸ πλοῖον τοῦ Αἰνείου παρὰ Οὐγγιλίῳ, πρὶν ἢ προσορμισθῆ εἰς τὴν ἀπέναντι Βουθρωτῶν, παραπλέει τὴν ἐναέριον τῶν Φαιάκων ἀκρόπολιν

Protinus aërias Phæacum abscondibus arces,
litoraque Epiri legimus, portuque subimus
Chaonio, et celsam Buthroti accedimus urbem (54).

Ὁ Ὀβύδιος περιγράφων τὸν αὐτὸν τοῦ Ἀγχιουάδου πλοῦν ἐπαναλαμβάνει ὅ,τι οἱ περὶ τὸν Αἰνείαν

Proxima Phæacum felicibus obsita pomis
Rura petunt. Epiros ab his, regnataque vati
Buthrotos Phrygio, simulataque Troja tenentur (55).

Ὁ Τιβοῦλλος ὀνομάζει Φαιακίαν τὴν Κέρκυραν, ὅπου νοσήσας ἠραγκάσθη νὰ διαμεῖνῃ κατὰ τὸν διάπλουν ἀπὸ Ἰταλίας εἰς Μακεδοσίαν

Me tenet ignotis ægrum Phæacia terris (56).

Ὁ Ἰουθενάλιος λέγει ὅτι οὐδεὶς ἐκ τῶν Φαιάκων νήφων καὶ μὴ ἦδη ἐμπλησθεὶς οἴνου ἀπὸ κρατήρος κερκυραϊκοῦ θὰ ἐπίστευε τὰς ἀμαρτηρήτους τερατολογίας τοῦ Ὀδυσσεύος τοῖς περὶ τὸν Ἀκλίνροον διηγημένου ἀνέμων τε δουλείαν καὶ μονοφθαλμούς » καὶ ὁμοφάγους καὶ ἀγρίους τινὰς ἀνθρώπους ἔτι » δὲ πολυκέφαλα ζῶα καὶ τὰς ὑπὸ φαρμάκων τῶν ἐνταίρων μεταβολάς, οἷα πολλὰ ἐκεῖνος ὡς πρὸς ἰδι-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

»ώτας ἀνθρώπους ἕτερατεύσατο τοὺς Φαί-
κας (57).»

Tam vacui capitis populum Phæaca putavit?
Sic aliquis merito nondum ebrius, et minimun qui
De Coreyræa temetum duxerat urna:
Solus enim hoc Ithacus nullo sub teste canebat (58).

Τὰ αὐτὰ φρονοῦσιν ἐκ τῶν Λατίνων συγγραφέων
ὁ Κικέρων, ὁ Πλίνιος, ὁ Μαρτιάλιος καὶ τῶν ἡμετέ-
ρων ὁ Εὐδοτάδιος, ὁ Ἡούχιος, ὁ Νικήτας, καὶ ἕτεροι
κατ' ἀρχαίαν καὶ ἀκράδαντον παράδοσιν, ἧ' ἐπόμε-
νος καὶ ὁ Κερκυραῖος Πρωτοπαπᾶς Χαλικιόπουλος
ὁ Μάντζαρος, — ὅτε ἐν ἔτει 1797 μετὰ τὴν ἄλωση
τῆς Βενετίας κατέλαβε τὴν Κέρκυραν ὁ στρατὸς τῶν
δημοκρατομένων Γάλλων ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ
στρατηγοῦ μεραρχίας Γεντίλη —, προσφωνῶν τοὺς
νεύλιδας, «Γάλλοι», εἶπεν, «ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ θέ-
λετε εὐρεῖ λαὸν ἀδαῆ περὶ τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς
τέχνας τὰς κλειζούσας τὰ ἔθνη, ἀλλὰ μὴ τὸν περι-
φρονεῖτε. Μάθετε νὰ τὸν σεβασθῆτε ἀναγινώσκον-
τες τὸ βιβλίον τοῦτο.» Καὶ ὤρεξε τῷ στρατηγῷ
τὴν Ὀδύσσειαν (59).

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ